

Protestantse Gemeente Noardburgum

DRAAIBOEK COLLEGE VAN DIAKENEN PROTESTANTSE GEMEENTE NOARDBURGUM

Versie 1 februari 2026

Dit draaiboek is bedoeld als informatiebron waarop huidige en nieuwe diakenen terug kunnen vallen. Zoveel mogelijk alfabetisch wordt geprobeerd elk facet van de werkzaamheden van de diakenen te beschrijven.

Taak diakenen

De belangrijkste taak van een diaken is het opkomen voor mensen in de kerk, dichtbij in de eigen gemeente en verder weg. De diaken probeert te bevorderen dat mensen beter tot hun recht komen. Dat kan op allerlei manieren, bijvoorbeeld:

- Geld inzamelen bij een (natuur)ramp
- Bedienend aanwezig zijn tijdens de viering van het Heilig Avondmaal

Verder probeert de diaken eigen gemeenteleden in te schakelen bij het diaconale werk, bijvoorbeeld bij het organiseren van de ontmoetingsmiddag.

Ambtstermijn

De ambtstermijn van een kerkenraadslid, dus ook van een diaken, is normaliter 4 jaar. Daarna is de mogelijkheid de ambtstermijn één keer met 4 jaar te verlengen. Echter in de huidige tijd is dit niet meer een **wet van Meden en Perzen** en kan hier van worden afgeweken door korter of langer het ambt te vervullen.

Attenties jubilea, verjaardagen en ziekte

Bij de invulling van de werkzaamheden van de wijkteams is afgesproken dat de wijkcontactpersoon onder andere een bezoekje brengt bij huwelijksjubilea en bij verjaardagen van gemeenteleden die 75 jaar of ouder worden.

Bij huwelijksjubilea krijgt men een boeket bloemen. De richtlijn is tussen de € 15,00 en € 20,00. De richtlijn is voor alle jubilea (25-, 40-, 45-, 50 jaar, etc.) gelijk.

Bij verjaardagbezoekjes wordt er een cadeautje meegenomen. De attentie kan een bloemetje zijn, maar ook een boekje, bonbons of iets anders. Een richtbedrag voor de attenties is tussen de € 7,50 en € 20,00

In de wijk worden ook zieken bezocht. Dit bezoekwerk kan door iedereen worden gedaan (kerkelijk werker, ouderling, wijkcontactpersoon, predikant). Voor zieken wordt in sommige gevallen ook een attentie meegenomen. Ook voor deze attenties is het richtbedrag tussen de € 7,50 en € 20,00. De attenties bij verjaardagen en ziekte worden bekostigd uit het verjaardagfonds.

Bonnetjes bloemenattentie kunnen worden ingediend bij de beheerder verjaardagfonds, Aukje Kloosterman.

Als er op rekening gekocht wordt bij Tuincentrum Douma, dan moet er bij de kassa vermeld worden - dat de rekening naar kerkrentmeester@pkn-noardburgum.nl kan worden gestuurd. wel even de naam vermelden voor wie het is en wie het heeft opgehaald.

Bankrekeningnummers

College van Diakenen	NL06RABO03498.01.541 Penningmeester Dhr. G. Veenstra, Joh. Kuiperweg 3
Kerk in Actie Noardburgum	NL80RABO03498.51.425 Penningmeester: Mw B. van der Meer, Zomerweg 74

Wisseling van functies (voorzitter, secretaris, penningmeester) altijd doorgeven aan de SKG, Okicredit

Bloemengroet

Elke zondag staat er een bos bloemen in de kerk. Deze bloemen worden door Tuincentrum Douma in op zaterdag in de kerk geleverd. Telefoon 0511-46 4163

In de bloeiperiode van zondag 5 juli tot en met 4 oktober 2026 worden de bloemen door Margriet Kooistra (bewoner pastorie) van eigen bloemenweide geleverd. Telefoon: 06 2912 3779

In de periode levert Douma dus niet elke zaterdag de bloemen, dit is/wordt door de kerkrentmeesters met Tuincentrum Douma afgesproken.

Margriet heeft al een sleutel en zet de bloemen net als aan Douma op zaterdag klaar in de bak.

Als er geen kerkdienst is moet dit worden doorgegeven aan de bloemenleverancier van dat moment datt kan Tuincentrum Douma of Margriet Kooistra zijn.

Voor de dienst beschrijft de ouderling van dienst het kaartje en hangt deze aan de bloemen. De kosten zet de bloemen in de kerk.

(NB: doosje met kaartjes (formaat visitekaartje) liggen op plank in berging).

De bloemen zijn bedoeld voor (chronisch) zieken, zieken in/uit ziekenhuizen en ouders van pasgeboren baby's. De ouderling van dienst bepaalt wie op een bepaalde zondag de bloemen krijgt.

De bijbehorende kaartjes worden door één van de diakenen besteld bij de heer Henk de Vries (Tsjerkepaed 30). Evt. kosten zijn voor het college van kerkrentmeesters.

Eén van de diakenen zorgt voor een lijst met namen van mensen die op zondag na de eredienst de bloemen bezorgen.

Deze lijst verspreiden:

- Bezorgers 15x
- De consistorie (ophangen op de kast)
- Margriet Kooistra

Classis

Er is geen sprake van een rechtstreekse afvaardiging vanuit onze kerkenraad in de classis Fryslân. De classis Fryslân is nu ingedeeld in ringen.

Ring Vijversburg bestaat uit:

PKN Hurdegaryp, Noardburgum, Ryptsjerk, Trynwâlden, Suwâld en Tytsjerk

Collecteren

Iedere eredienst heeft 1 diaken dienst. Deze verzorgt de diaconiecollecte beneden en de beide collectes boven. De gaven in de tweede collecte (meestal voor de kerk) worden beneden ingezameld door een van de kerkrentmeesters.

Voor de eerste collecte gebruiken we de groene collectezakjes, voor de tweede de rode.

Bij de uitgang staat -afhankelijk van de bestemming van de deurcollecte- een lid van het college van kerkrentmeesters, een diaken of een commissielid van de groep Kerk in Actie Noardburgum.

Na de kerkdienst worden de collecten-opbrengsten geteld en vervolgens op het "administratieformulier collecten" ingevuld.

Deze kan worden doorgestuurd via een mail, kopie / foto naar kerkrentmeester@pkn-noardburgum.nl

En/of één administratieformulier (kopie) naar de penningmeester van de diaconie en/of één de penningmeester van Kerk in actie Noardburgum, dit hangt van het collecterooster af.

Het preekadministratieformulier eventueel door de voorganger laten invullen en doorsturen naar kerkrentmeester@pkn-noardburgum.nl

De penningmeesters zorgen voor publicatie van de opbrengsten van de collecten in het kerkblad. De opbrengsten van trouwdiensten worden niet gepubliceerd. kerkblad@pkn-noardburgum.nl

Collectebonnen

De waarde van de bonnen per collecte noteren op het invulblaadje voor de penningmeester van de kerkrentmeesters, met het verzoek het bedrag over te maken naar het rekeningnummer van de diaconie en/of Kia.

Collecterooster

Ieder jaar in september wordt door de penningmeester van het college van diakenen (die het initiatief neemt), het college van kerkrentmeesters en de groep Kerk in Actie Noardburgum het collecterooster voor het nieuwe jaar opgesteld. De kerkenraad stelt het rooster vast.

Voor de avondmaal collecten wordt een speciale bestemming gezocht.

De opbrengst van de collecten voor het jeugdwerk wordt gestort op de rekening kerkrentmeesters

Diaconie

Het college van diakenen bestaat uit 3 diakenen. De diaconie vergadert ca. 6 keer per jaar. De voorzitter verzorgt de agenda, de secretaris notuleert. De vergaderingen worden beurtelings door één van de leden geopend. Er is geen sluiting met gebed, gedicht of iets dergelijks.

Dienstrooster

Aan de hand van preekrooster maakt de voorzitter het halfjaarlijkse dienstrooster van de diaconie. In elke eredienst is 1 diaken aanwezig. Tijdens avondmaal 2 diakenen.

Speciale diensten

Aanwezigheid diakenen:

- Begrafenis geen
- Bevestigingsdienst alle diakenen
- Hemelvaartsdag 1 diaken (alleen in eigen kerk bij gezamenlijke diensten met de ander kerken).
- Trouwdienst 1 diaken (bij een trouwdienst moeten alle ambten vertegenwoordigd zijn. Dit in tegenstelling tot een begrafenisdienst).

Checklist zondag

	Dienstdoend diaken houdt in de gaten of de collecten in de afkondigingen juist vermeld worden. Het kerkblad is leidend.
	Dienstdoend diaken weet wie de bloemen bezorgt en houdt in de gaten of ze meegenomen worden uit de kerk. Zo niet, dan bezorgt de dienstdoende Diaken de bloemen zelf.
	Dienstdoend diaken collecteert beneden met de groene collectezak voor de 1e collecte en boven met de groene en rode collectezak voor de 1e en 2e collecte
	Dienstdoend diaken collecteert bij de uitgang als de uitgangscollecte voor de diaconie is.
	Dienstdoend Diaken telt de collecteopbrengst(en) en vult het "administratieformulier collecte" in volgens het 4-ogen principe
	Dienstdoend Diaken maakt de contante collecteopbrengst van de diaconale collecte over van zijn privérekening naar de bankrekening van de Diaconie (ter voorkoming van kosten bij storten via de bank).
	Dienstdoend Diaken stemt af met overige dienstdoende kerkenraadsleden wie een kopie administratieformulier verstrekt aan de penningmeesters van de verschillende geledingen.

Functies binnen de diaconie

Een lid van de diaconie is afgevaardigde naar de Kerk in Actie.

- Penningmeester

De penningmeester is verantwoordelijk voor het financiële beheer. De jaarrekening (jan./febr.) en de jaarlijkse begroting (oktober) worden in overleg met de boekhouder gemaakt en daarna vervolgens aan de diaconie en de kerkenraad gepresenteerd.

Ook maakt de penningmeester het collecterooster. Bespreken voor 1 november in de kerkenraad.

- Secretaris

De secretaris notuleert tijdens de diaconievergaderingen en zorgt ook voor verspreiding van het verslag. Daarnaast behandelt de secretaris alle ingekomen post. Zijn er dringende zaken bij, dan wordt er contact opgenomen met de andere leden van de diaconie. In andere gevallen komt de post aan de orde tijdens de diaconievergaderingen.

- Voorzitter

De voorzitter leidt de diaconievergaderingen en zorgt ook voor de agenda (maken en verspreiden). De voorzitter van de diaconie gaat, daar waar gewenst, naar het moderamen overleg.

Na afloop van de diaconievergadering maakt de voorzitter een lijstje van zaken die op de eerstvolgende vergadering van het moderamen of de kerkenraad genoemd moeten worden. De voorzitter zorgt er voor dat de nieuwe vergaderdatum in de agenda van het vergadergebouw gezet wordt en dat er 2 maal per jaar een 'dienstrooster' gemaakt wordt.

Groep Kerk in Actie Noardburgum

De commissie Kerk in Actie Noardburgum (KiA) richt zich voornamelijk op het buitenland, terwijl de diaconie zich richt op het binnenland en de eigen gemeente.

De commissie Kia valt onder de verantwoordelijkheid van het College van Diaken.

In principe heeft één diaken zitting in de groep Kerk in Actie, echter gebeurt dit in de praktijk minder vaak maar wordt de diaconie op de hoogte gehouden d.m.v. email.

- de Adventschrijfactie in december wordt door de groep Kerk in Actie georganiseerd;
- een lid van de groep Kerk in Actie collecteert tijdens de eredienst als de collecte bestemd is voor

het Werelddiakonaat (1e zondag van februari en 2e zondag van oktober) / Kerk in Actie.

De actie in de 40-dagentijd wordt door de groep Kerk in Actie samen met de werkgroep uit Burgum voorbereid. Daartoe wordt een lid van de groep Kerk in Actie afgevaardigd naar de vergaderingen van de 40-dagen-werkgroep in Burgum.

Kerk in Actie bestelt en verspreidt het materiaal (leesroosters, 40-dagenlied en spaardoosjes). Voor verdere taken: zie ook het draaiboek van de groep Kerk in Actie.

Heilig Avondmaal (voorbereiding)

De diaconie koopt: 1 ongesneden casino brood wit,
 1 pak druivensap
 1 fles wijn per viering; (1 op reserve)
en zorgt ervoor dat de tafel wordt klaargemaakt.

In elke avondmaaldienst hebben 2 diakenen dienst.

Op de diaconievergadering voorafgaande aan de avondmaalsviering wordt afgesproken:

- wie hebben dienst
- wie zorgt voor brood, wijn en druivensap
- wie snijdt het brood in blokjes en repen (korsten eraf, 100 blokjes, 6 repen)
- wie poetst het zilveren avondmaalsstel
- wie verspreidt de avondmaalskoffertjes voor het thuisavondmaal (denk aan plastic zakjes voor brood)
- waarvoor bestemmen we de avondmaalcollecte
- wie zorgt voor publicatie op de beamer (beamteam@pkn-noardburgum.nl)

- * **het witte avondmaalskleed wordt over de liturgietafel gelegd**
- * het gesneden brood verdelen op 2 schalen. Bovenop komen de repen brood.
- * wijn in de kan en 1 lege beker

De kosten voor brood en wijn/druivensap zijn voor rekening van de diaconie.

Heilig Avondmaal (viering)

De avondmaalcollecte wordt voor de avondmaalsviering gehouden.

Viering op stoelen (zittend)

Het verloop van de viering is als volgt:

Voor de dienst twee plankjes met wijn en brood bij het orgel neer zetten.

Twee schalen met brood

Twee dienbladen met bekertjes wijn en druivenwijn

Een avondmaalkan met druivenwijn.

Twee avondmaalbekers gevuld met druivenwijn.

Twee dienbladen met bekertjes gevuld met wijn en gevuld met druivenwijn.

De voorganger nodigt de diakenen uit om bij de avondmaalstafel te komen staan.

De diakenen worden door de voorganger uitgenodigd om bij de avondmaalstafel te gaan staan en nadat de voorganger symbolisch het brood heeft gebroken, wordt het brood op schalen aan de gemeente uitgedeeld.

De dienstdoende diakenen gaan, wanneer iedereen bediend is, achter de tafel staan en geven het brood aan elkaar door. Nadat een ieder van brood is voorzien wordt deze gelijktijdig met de gemeente genuttigd.

De voorganger schenkt vervolgens symbolisch de wijn in de wijnbeker, door de diakenen wordt de wijn en druivensap aan de gemeente uitgedeeld, wanneer iedereen van wijn of druivensap is voorzien gaan de diakenen achter de tafel staan en geven de wijn aan elkaar door. Eveneens wordt deze gelijktijdig met de gemeente genuttigd.

Nadat deze avondmaal heeft plaats gevonden wordt onder het orgelspel de lege bekertjes door de diakenen opgehaald.

Na afloop van de dienst gaan de diakenen eerst naar de consistorie; de avondmaalstafel wordt pas afgeruimd als de gemeenteleden uit de kerk zijn.

Kinderen/doopleden aan het avondmaal

In de werkgroep 'Kinderen aan het avondmaal' zijn de volgende afspraken gemaakt:

- Februari/Maart

Op de woensdag voorafgaande aan Witte Donderdag worden de gemeenteleden (groot en klein) uitgenodigd aanwezig te zijn bij het klaarzetten van de Avondmaalstafel voor de viering van het Avondmaal op Witte Donderdag. Enkele diakenen en de predikant zijn daarbij aanwezig. Zo hopen we jong en oud te betrekken bij de voorbereiding op de deelname aan het Heilig Avondmaal. - September

Bij de Bernetsjerke wordt uitleg gegeven over het vieren van het Heilig Avondmaal.

- December

Uitnodigen van de gemeenteleden (groot en klein) om aanwezig te zijn bij het klaarzetten van de Avondmaalstafel voor de viering van het Heilig Avondmaal op de derde adventszondag.

Welke dag en welk tijdstip daarvoor het geschiktst is zal per jaar bekeken worden. Predikant vragen hierbij aanwezig te zijn!

- Bij de groep catechisanten is het onderwerp 'Heilig Avondmaal' een jaarlijks terugkerend gespreksonderwerp

Het is de taak van het college van diakenen om bovenstaande afspraken te coördineren. Vanaf 2014 is het de praktijk dat alleen punt 2 nog nageleefd wordt, en dan in een aangepaste vorm: één keer per 2 jaar neemt de predikant op de woensdag voor Witte Donderdag het initiatief voor een uitleg over de viering van het Heilig Avondmaal aan de kinderen van de gemeente. De afgelopen jaren heeft ook dit niet meer plaats gevonden.

Thuisviering Heilig Avondmaal

In aanmerking hiervoor komen:

De gemeenteleden die gebruik maken van de kerkwebradio en die binnen onze 'gemeentegrens' wonen. Een diaken bezoekt een gemeentelid dat voor het eerst meedoet om de gang van zaken uit te leggen.

Werkwijze:

Een diaken brengt op de zaterdag voorafgaande aan het Avondmaal bij het betreffende gemeentelid een thuisavondmaalskoffertje, met daarin een servet, een flesje avondmaalswijn, een bekertje, een paar stukjes brood in een plastic zakje en de liturgie van de dienst.

Ook kan er eens een groet of een kaartje bij in gedaan worden.

In de week na het Avondmaal wordt het koffertje door dezelfde diaken weer opgehaald.

Kerkblad

Onze gemeente heeft een eigen kerkblad. De diaconie kan kopij aanleveren over bijvoorbeeld een speciale collecte, de Paasgroetenactie, de 40-dagentijd etc.

De kopij kan ingeleverd worden bij een van de redactieleden (voor namen en adressen: zie kerkblad) of via de mail: kerkblad@pkn-noordburgum.nl

De redactievergadering is altijd op de woensdag vóór de eerste zondag van de maand.

Kerkenraad

De kerkenraad vergadert circa 7 keer per jaar. De agenda en de notulen worden gemaakt door de ouderling-scriba. De stukken worden voor de vergadering per mail verspreid.

Legaat Looxma Ypey

De diaconie is juridisch eigenaar van het legaat, de opbrengst is bestemd voor het tractaat van een voorganger. Vanwege praktische reden hebben de kerkpenningmeesters dit in beheer overgenomen.

Ontmoetingsmiddag (70+)

De diaconie organiseert de ontmoetingsmiddag voor gemeenteleden van 70 jaar en ouder (voorheen ouderenmiddag), die meestal plaatsvindt in oktober of november. De diakenen krijgen op de middag zelf hulp van enkele vrijwilligers. De predikant heeft de leiding van de middag. Meer informatie in het draaiboekje (zie bijlage).

Kersttentie 75+, zieken en alleenstaanden

In de maand december wordt er voor de zieken en alleenstaanden 75+ een kerstgroet gemaakt in de vorm van een fruitbakje. Voor meer info zie bijlage. Een alternatieve invulling behoort ook tot de mogelijkheden.

Paascyclus

Witte donderdag	Liturgie naar kerkwebradioluisteraar(s) via Harrie. witte kleden avondmaalsviering avondmaalscollecte
Goede vrijdag	paarse kleden geen collecte
Stille zaterdag	paarskaars naar binnen brengen tijdens dienst paarse kleden en stola predikant vervangen door witte (door diaken en ouderling) geen collecte

Je mag vragen om een aantal documenten waarmee je samen kunt vaststellen wat de maandelijkse vaste inkomsten en uitgaven zijn. Bij doorverwijzen neemt de hulpvrager zelf contact op met de betreffende instelling; evt. kan een diaken dat doen in het bijzijn van de hulpvrager. Geef alleen feitelijke informatie door en doe geen toezeggingen over mogelijke hulp van de instelling.

Controleer later of de doorverwijzing gezorgd heeft voor een oplossing, want doorverwijzen moet geen afwijzen worden. Als de hulpvrager dit zeer op prijs stelt, ga dan mee met het bezoek aan de instelling.

5. Richtlijnen voor beoordeling en handreiking bij financiële beoordeling

- de geboden hulp is altijd incidenteel;
- ondersteuning is geboden, daar waar een menswaardig bestaan in onze samenleving onder druk komt te staan (bijv. van maatschappelijke deelname tot gebrek aan voldoende voeding);
- hulp wordt alleen geboden, waar anderen niet meer kunnen helpen (gemeentelijke instanties, maatschappelijke organisaties en familieverbanden);
- verstrek in principe alleen giften voor een klein bedrag (maximaal 500 euro) en dan bij voorkeur met een gift in natura of door het betalen van een rekening. Dit in verband met het voorkomen dat de gift aan andere zaken besteed wordt en dat de sociale dienst de gift ziet als inkomen;
- verstrek leningen renteloos. Leg de overeengekomen aflossing vast in een contract. Bij trouwe aflossing kun je overwegen de laatste termijnen van aflossing kwijt te schelden. Leg de verantwoording m.b.t. problemen met aflossing bij de betrokkene zelf;
- bij grote schulden is het verstandig een traject van schuldhulpverlening te starten; daarvoor is informatie op te vragen bij de gemeente in het kader van de 'Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen', die goede oplossingen biedt. Ook is er veel informatie over schuldhulpverlening te vinden in de brochure "Schuldhulpverlening - meer dan het geven van geld" van het Landelijk Dienstencentrum (in het bezit van de penningmeester van de diaconie)

6. Voortgang

Maak samen afspraken over de voortgang en het houden van contact. Het kan belangrijk zijn om de eerste tijd de betrokkene meer te bezoeken. Maak daar concrete afspraken over en wees betrouwbaar daarin. Als je wat uitzoekt, koppel dan deze informatie terug.

7. Afscheid

Als geregeld bezoek niet meer nodig is, neem dan ook duidelijk afscheid. Geef aan dat de diaconie open staat voor nieuwe vragen.

Provinciale Bijdragen Advieslijst

Ieder jaar ontvangt de diaconie deze advieslijst. In oktober/november wordt bekeken welke instanties financieel gesteund kunnen worden.

Provinciale diaconale conferentie

Deze wordt jaarlijks in oktober georganiseerd door de landelijke Protestantse Kerk. Alle diakenen uit Nederland zijn dan welkom!

Rooster van aftreden

- 2021 – Henk van Akker
- 2022 - Klaske Schievink
- 2023 - Sjoerd Hoekstra
- 2024 - Wytze Dijkstra
- 2026 -Gerke Veenstra

Schrijfacties

Zie: Groep Kerk in Actie Noardburgum

St. Zorgcombinatie 'Interzorg',

Prot. Chr. Stichting voor Maatschappelijk Werk te Ferwert

We hoeven deze stichting niet meer jaarlijks te steunen met een vast bedrag. Er wordt nu projectmatig gewerkt. Men kan wel een beroep doen op onze diaconie, voor maximaal 80 euro per jaar.

Veertig-dagenproject

Zie: Kerk in Actie Noardburgum